

บทเทศน์และข้อคิด วันจันทร์ที่ 5 ตุลาคม 2026

นักบุญโฝสตีนา โควัลสกา ศต. 20 (Maria Faustyna Kowalska)

บทอ่านประจำวันนี้: กท 1:6-12; สดด 111; ลก 10:25-37

ชายคนหนึ่งกำลังขับรถไปทำงานอย่างรีบร้อน ระหว่างทางเห็นรถคันหนึ่งจอดเสียอยู่ข้างถนน และมีคุณยายยืนโบกมือขอความช่วยเหลือ เขาคิดในใจว่า

“ถ้าจอดช่วย เดี่ยวไปทำงานสาย...หัวหน้าต้องตำหนิแน่” จึงขับผ่านไป พร้อมกับสวดสั้น ๆ ว่า “ข้าแต่พระเจ้า โปรดส่งคนใจดีมาช่วยคุณยายด้วยเถิด” พอไปถึงที่ทำงาน เขาก็พบว่าหัวหน้ายังไม่ถึง เพราะรถของหัวหน้าเสียอยู่ข้างถนน และคุณแม่ของหัวหน้าก็คือคุณยายคนที่เขาเพิ่งขับรถผ่านมานั่นเอง! บางครั้งเราเก่งในการขอให้พระเจ้าส่ง “ใครสักคน” ไปช่วย แต่เราไม่เคยคิดว่า “ใครสักคน” ที่พระเจ้าทรงส่งนั้น อาจเป็นตัวเราเอง

พระวรสารวันนี้จึงจบด้วยพระดำรัสที่ตรงและแรงมากของพระเยซูเจ้า: “จงไปและทำ เช่นเดียวกันเถิด” พระเยซูเจ้าไม่ได้ตรัสว่า “จงไปคิดถึงเรื่องนี้” “จงไปอภิปรายเรื่องนี้” หรือ “จงไปสวดให้คนอื่นมาทำเรื่องนี้” แต่พระองค์ตรัสว่า “จงไปและทำ”

“ใครคือเพื่อนมนุษย์ของข้าพเจ้า?”

ธรรมจารย์ถามพระเยซูเจ้าว่า “ใครคือเพื่อนมนุษย์ของข้าพเจ้า?”

คำถามนี้ซ่อนความคิดอย่างหนึ่งไว้ นั่นคือ เขาต้องการรู้ว่า “ขอบเขตของความรักอยู่ตรงไหน” ใครบ้างที่เขาจำเป็นต้องรัก และใครบ้างที่เขาสามารถเดินผ่านไปได้โดยไม่ผิดธรรมเนียมปฏิบัติ แต่พระเยซูเจ้าไม่ได้ให้คำนิยาม พระองค์เล่าเรื่องชายผู้ถูกโจรปล้น ถูกทุบตี และถูกทิ้งไว้ในสภาพครึ่งเป็นครึ่งตาย สมณะเดินผ่านมา เห็นแล้วก็หลีกไปอีกด้านหนึ่ง ชาวเลวีก็เช่นกัน เห็นแล้วก็ผ่านไป น่าสังเกตว่าพระวรสารไม่ได้บอกว่าพวกเขาเป็นคนเลว พวกเขาอาจมีเหตุผลมากมาย อาจกลัวโจรย้อนกลับมา อาจต้องรีบไปประกอบพิธี หรืออาจกลัวว่าชายคนนั้นตายแล้ว และการสัมผัสจะทำให้ตนเป็นมลทินตามกฎหมาย พวกเขาอาจมี “เหตุผลที่ดี” แต่เหตุผลที่ดีทั้งหมด ไม่ได้ช่วยรักษาบาดแผลของ

ชายคนนั้นเลย **คนที่หยุดกลับเป็นชาวสะมาเรีย** ซึ่งชาวยิวในยุคนั้นดูหมิ่นและไม่คบหาด้วย เขาไม่ได้ถามว่า “ชายคนนี้เป็นคนชาติไหน ศาสนาอะไร เป็นพวกเดียวกับฉันหรือไม่ เขาสมควรได้รับความช่วยเหลือหรือเปล่า” เขาเพียงแค่ “เห็น” และ “มีใจสงสาร” แล้วความสงสารก็เปลี่ยนเป็นการกระทำ เขาเข้าไปใกล้ เทน้ำมันและเหล้าองุ่นลงบนบาดแผล พันแผลให้ พาขึ้นหลังสัตว์ของตน นำไปยังที่พัก ดูแลตลอดคืน ออกค่าใช้จ่าย และยังสัญญาว่าจะกลับมารับผิดชอบส่วนที่เหลือ

นี่คือพระเมตตา เพราะพระเมตตาไม่ใช่เพียงความรู้สึกสงสาร แต่คือความรักที่ยอมเข้าไปใกล้บาดแผลของผู้อื่น และยอมจ่ายบางสิ่งจากชีวิตของตนเอง

โฟสตีนา—หญิงเล็ก ๆ ผู้ประกาศข่าวสารยิ่งใหญ่

วันนี้พระศาสนจักรระลึกถึงนักบุญโฟสตีนา โควัลสกา ผู้ได้รับสมญาว่า “อัครสาวกแห่งพระเมตตาของพระเจ้า”

เธอเกิดเมื่อปี ค.ศ. 1905 ในครอบครัวชาวนาที่ยากจนในประเทศโปแลนด์ เป็นบุตรคนที่สามจากพี่น้องสิบคน มีชื่อเดิมว่า เฮเลนา โควัลสกา ได้รับการศึกษาในโรงเรียนเพียงไม่กี่ปี และต้องออกไปทำงานรับใช้ตามบ้านเพื่อช่วยเหลือครอบครัว

หากมองด้วยสายตาของโลก เธอไม่มีคุณสมบัติที่จะเป็นบุคคลสำคัญ ไม่มีการศึกษาสูง ไม่มีตำแหน่ง ไม่มีทรัพย์สิน และไม่มีเวทีใหญ่โต หน้าที่ส่วนมากในอารามคือทำครัว ทำสวน ฝ้าประตู และงานเล็ก ๆ ๆ ที่ไม่มีใครสังเกตเห็น

แต่พระเจ้าทรงมองเห็นสิ่งที่โลกมองข้าม

วันที่ 22 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1931 ขณะอยู่ที่เมืองปวอตสก์ (Płock) ชิสเตอร์โฟสตีนาเล่าว่า ได้เห็นพระเยซูเจ้าทรงฉลองพระองค์สีขาว พระหัตถ์ขาวทรงอวยพร และมีลำแสงสองสายออกมาจากพระหัตถ์ สายหนึ่งสีแดง อีกสายหนึ่งสีขาวจาง พร้อมกับพระประสงค์ให้จัดทำพระรูปและเขียนข้อความว่า “ข้าแต่พระเยซูเจ้า ลูกวางใจในพระองค์” (*Jesus, I trust in You*). ลำแสงสีขาวจางชวนให้ระลึกถึงน้ำแห่งศีลล้างบาป ส่วนลำแสงสีแดงชวนให้ระลึกถึงพระโลหิตและศีลมหาสนิท เป็นพระเมตตาที่หลั่งจากพระหัตถ์ของพระเยซูเจ้าผู้ถูกแทงบนไม้กางเขน นักบุญยอห์น ปอล ที่ 2 ทรงอธิบายเช่นนี้ในวันประกาศแต่งตั้งชิสเตอร์โฟสตีนาเป็นนักบุญ

โฟสตีนาเคยผิดหวังเมื่อเห็นภาพพระเมตตาที่จิตรกรวาด เพราะเธอรู้สึกภาพนั้นไม่งดงามเหมือนพระเยซูเจ้าที่เธอได้เห็น เธอถึงกับร้องไห้และทูลว่า “ใครจะวาดพระองค์ให้งดงามอย่างที่ทรงเป็นได้?” บทเรียนสำคัญก็คือ พลังของภาพนี้ไม่ได้อยู่ที่ความสามารถของจิตรกร แต่อยู่ที่พระหรรษทานของพระเจ้า ความเมตตาไม่จำเป็นต้องมีรูปลักษณะสมบูรณ์แบบก่อนจึงจะเริ่มทำงาน

บางครั้งเราก็เป็นเช่นนั้น เราคิดว่า “ถ้าฉันพูดเก่งกว่านี้ ฉันก็จะปลอบใจคนได้”, “ถ้าฉันมีเงินมากกว่านี้ ฉันก็จะช่วยคนได้”, “ถ้าฉันเป็นคนดีกว่านี้ ฉันก็จะรับใช้พระเจ้าได้” แต่พระเจ้าตรัสกับเราเหมือนตรัสกับโฟสตีนาว่า **“ไม่ต้องรอให้สมบูรณ์แบบ จงวางใจในเรา และเริ่มต้นด้วยสิ่งที่เรามี”**

พระเมตตาไม่ใช้การปล่อยปละละเลยความผิด

พระเมตตาไม่ได้หมายความว่า บาปไม่สำคัญ ความจริงไม่สำคัญ หรือใครจะทำอะไรก็ได้ตามใจชอบ

บทอ่านแรก นักบุญเปาโลเตือนชาวกาลาเทียอย่างหนักแน่นว่า อย่าหลงไปเชื่อ “ชาวดีแบบอื่น” ที่บิดเบือนข่าวดีของพระเยซูเจ้า ท่านไม่ยอมเปลี่ยนความจริงเพื่อเอาใจมนุษย์ เพราะพระเมตตาที่ปราศจากความจริงอาจกลายเป็นการปล่อยให้คนป่วยอยู่กับบาดแผลต่อไป ส่วนความจริงที่ปราศจากพระเมตตาก็อาจกลายเป็นก้อนหินที่ใช้ขว้างคนบาป พระเยซูเจ้าทรงทำทั้งสองอย่างพร้อมกัน **พระองค์ทรงเรียกบาปว่า “บาป” แต่ไม่ทรงเรียกคนบาปว่า “คนไร้ค่า” พระองค์ทรงเชิญให้กลับใจ แต่ไม่ทรงปิดประตูใส่ผู้ที่ต้องการกลับมา**

โฟสตีนาจึงไม่ได้ประกาศว่า “ไม่เป็นไร ทุกอย่างไม่ผิด” แต่ประกาศว่า “ไม่ว่าเราจะล้มลุกเพียงใด ยังมีหนทางกลับบ้านเสมอ หากเราวางใจในพระเมตตาของพระเจ้า”

นักบุญยอห์น ปอล ที่ 2 ตรัสว่า ข่าวสารนี้มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะโฟสตีนาได้รับพันธกิจในช่วงระหว่างสงครามโลกครั้งที่หนึ่งและครั้งที่สอง ก่อนที่ไปแลนด์และยุโรปจะเผชิญความเกลียดชังและความรุนแรงอย่างใหญ่หลวง รวากับพระเจ้าทรงจุดตะเกียงแห่งพระเมตตาไว้ ก่อนที่พายุแห่งความโหดร้ายจะมาถึง

ถนนจากเยรูซาเล็มไปเยรีโคในวันนี้

ถนนจากเยรูซาเล็มไปเยรีโคไม่ได้หายไปไหน เพียงแต่เปลี่ยนสถานที่ ถนนสายนั้นอาจอยู่ในบ้านของเรา เมื่อมีคนชราที่ไม่มีใครอยากฟัง, อาจอยู่ในที่ทำงาน เมื่อมีคนผิดพลาดแล้วทุกคนช่วยกันซ้ำเติม, อาจอยู่ในโทรศัพท์ เมื่อเราเห็นชื่อคนคนหนึ่งแล้วไม่ยอมรับสาย เพราะรู้ว่าเขากำลังมีปัญหา, อาจอยู่ในสังคมออนไลน์ เมื่อชื่อเสียงของคนหนึ่งถูกทุบตีจนเกือบตาย และเรากดแชร์ต่อโดยไม่รู้ข้อเท็จจริง, อาจอยู่ในพระศาสนจักร เมื่อผู้ที่มีชีวิตไม่เรียกร้อย ผู้ที่หย่าร้าง ผู้ติดยา ผู้พันโทษ ผู้มีบาดแผล หรือผู้ที่ห่างวัด กลับรู้สึกว่ามีที่สำหรับตน

พระศาสนจักรต้องไม่เป็นเพียงสถานที่ที่คนสมบูรณ์มารวมตัวกัน แต่ต้องเป็นเสมือน “โรงแรม” ในเรื่องชาวสะมาเรียใจดี เป็นสถานที่ซึ่ง **พระเยซูเจ้าทรงนำมนุษย์ที่บาดเจ็บมาฝากไว้ เพื่อให้เราเช็ดน้ำตา พันบาดแผล ให้อภัย และช่วยเขาค่อย ๆ กลับมามีชีวิตใหม่** เราไม่ควรถามเพียงว่า “คนนี้สมควรได้รับความช่วยเหลือหรือไม่?” แต่ควรถามว่า “วันนี้ฉันจะเป็นเพื่อนมนุษย์ของเขาได้อย่างไร?”

พระเมตตาสามรูปแบบ

นักบุญโฟสตีนาสอนถึงวิธีปฏิบัติเมตตาธรรมสามประการ คือ **1) เมตตาด้วยการกระทำ 2) เมตตาด้วยคำพูด 3) เมตตาด้วยการภาวนา**

ถ้าเราช่วยด้วยการกระทำไม่ได้ เรายังพูดให้กำลังใจได้

ถ้าพูดไม่ได้ เรายังภาวนาได้, แต่เราไม่มีสิทธิ์กล่าวว่า “ฉันทำอะไรไม่ได้เลย”

บางคนกำลังรอคำว่า “ฉันยกโทษให้”, บางคนกำลังรอคำว่า “ฉันเข้าใจ”, บางคนกำลังรอเพียงใครสักคนถามว่า “วันนี้เป็นอย่างไรบ้าง?” บางคนอาจไม่ได้ต้องการคำเทศน์ทางพระคัมภีร์และทางเทววิทยายาว ๆ แต่ต้องการคนที่ยอมหยุด นั่งลง และฟังเขาโดยไม่ตัดสิน

สรุปภาพรวมข้อคิดวันนี้

นักบุญโฟสตีนาสิ้นใจเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม ค.ศ. 1938 ขณะมีอายุเพียง 33 ปี ชีวิตของเธอสั้น งานของเธอดูเล็กน้อย และชาวโลกแทบไม่รู้จักชื่อของเธอในวันนั้น แต่หญิงสาวยากจนผู้เคยเฝ้าประตูอาราม กลับเปิดประตูแห่งความหวังให้ผู้คนนับล้าน เพราะเธอยอมให้พระเจ้าทรงใช้ชีวิตเล็ก ๆ ของเธอประกาศความจริงยิ่งใหญ่ว่า “ไม่มีบาดแผลใด

ใหญ่กว่าพระเมตตาของพระเจ้า, ไม่มีอดีตใดมีজনพระเยซูเจ้าส่องแสงเข้าไปไม่ถึง และไม่มีคนบาปคนใดที่พระเจ้าทรงเลิกรอคอย”

วันนี้ก่อนจบมิสซา *ขอให้เราย่ำเพียงมองภาพพระเมตตา อย่าเพียงสวดสายประคำพระเมตตา แต่ขอให้เรากลายเป็นภาพพระเมตตาที่มีชีวิต ขอให้ดวงตาของเราเป็นดวงตาที่มองเห็นคนบาปเจ็บ, ขอให้หัวใจของเราเป็นหัวใจที่สะท้อนใจ, ให้มือของเราเป็นมือที่พันบาดแผล, และให้เท้าของเราเป็นเท้าที่ไม่เดินผ่านไปอีกด้านหนึ่ง*

เมื่อพระเยซูเจ้าตรัสว่า “จงไปและทำเช่นเดียวกันเถิด” ขอให้เรตอบพร้อมกับนักบุญโพลตินาว่า “ข้าแต่พระเยซูเจ้า ลูกวางใจในพระองค์ โปรดทรงทำให้ลูกเป็นเครื่องมือแห่งพระเมตตาของพระองค์ เพื่อว่าเมื่อโลกพบลูก โลกจะไม่พบการตัดสิน แต่จะได้พบพระหฤทัยของพระองค์”

อาแมน.

วิษณุ ธัญญอนันต์ เจ้าอาวาสวัดเชนต์จอห์น ลาดพร้าว กรุงเทพฯ